

Den 24. februar 2017 afsagde Det Grønlandske Pressenævn
i sagen 55-17-01

Kommune Kujalleq
mod
Nuuk TV

sålydende

K E N D E L S E:

Indledning

Kommune Kujalleq har indgivet klage over udsendelser i Nuuk TV den 19., 20., 23. og 24. januar 2017 vedrørende socialforvaltningen i Kommune Kujalleq.

Klage over indslaget den 19. januar 2017

Af klagen fremgår følgende vedrørende indslaget for 19. januar 2017:

”Det omtales, at medlem af socialudvalget, Ole Mølgaard Motzfeldt fik ”dem første sektorrapport den 15. december 2016”. Denne oplysning er ikke korrekt, jf. reglerne for god presseetik pkt. A 1, idet der alene foreligger én tilsynsrapport. Nuuk TV udtaler: Kommune Kujalleq svigter på alle områder ”. ” Det ser ud til, at den sociale forvaltning i Kommune Kujalleq ikke har videregivet vigtige og alvorlige sager til socialudvalget i flere måneder” og videre, ”Flere af socialudvalgets medlemmer var dybt overraskede over, at det går så dårligt for deres socialforvaltning ”. Det fremgår ikke, om der er tale om noget som Nuuk TV anser som faktiske oplysninger eller som kommentarer, jf. reglerne for god presseetik pkt. A 5. Til det sidste citat bemærker kommunen supplerende, at Nuuk TV senere i indslaget anfører, at det ikke har været muligt at komme i kontakt med andre medlemmer end Ole Mølgaard Motzfeldt. Ole Mølgaard udtaler til Nuuk TV, at ”vi bliver ikke orienteret”, og dette synspunkt uddyber han efterfølgende i indslaget. Kommune Kujalleq henviser til reglerne for god presseetik pkt. A 2 om kildekritik, idet Ole Mølgaard Motzfeldt er del af et politisk mindretal i socialudvalget, og at han først indtrådte i udvalget i december 2016. Nuuk TV udtaler, at ”i den første sektortilsynsrapport kan man blandt andet læse, at en container med 100 af sager blandt andet børnesager er forsvundet”. Den 20. januar 2017 krævede Kommune Kujalleq et dementi af denne oplysning, som er forkert, både fordi det citerede ikke fremgår af tilsynsrapporten, og fordi oplysningen er faktisk forkert, se vedhæftede henvendelse fra kommunen til Nuuk TV. Kommunalbestyrelsesmedlem Ole Mølgaard Motzfeldt har efterfølgende i et brev til socialudvalget, som kommunen vedlægger med kommunens oversættelse af brevet til dansk, indrømmer at

oplysningen om en bortkommet container ikke er korrekt. Klagen indgives hermed til henvisning til reglerne for god presseskik pkt. A 1 om pligt til at bringe korrekt information og pkt. A 7 om berigtigelse.”

Udsendelsen den 19. januar 2017

Udsendelse af den 19. januar 2017 har følgende indhold:

”Folkevalgte politikere i Kommune Kujalleq aner ikke, hvordan deres socialforvaltning kører. Forvaltningen dermed embedsmænd har holdt deres 100 sager for sig selv. Socialudvalgsmedlem Ole Mølgaard Motzfeldt fik den første sektortilsynsrapport fra maj den 15. december. ”Jeg har fået tilsynsrapporterne som blev tilsendt til Kommunen i april og maj den 15. december”. Kommune Kujalleq svigter på alle områder. ”Det er ærgerligt, at bygderne aldrig har fået besøg. En stor del af problemerne ligger nemlig i bygderne ”. Og vi bliver ikke orienteret om forholdene. ”Nej vi bliver ikke orienteret og det er nok vores største problem, men det kan jo godt være at partiernes repræsentanter i Socialudvalget er blevet orienteret i et møde, men møderne er jo lukkede”. Nuuk TV har kontaktet den sociale forvaltning, men både socialchefen og den tidligere fungerende socialchef kaster ansvaret på hinanden og kan ikke svare konkret på, hvornår den første sektortilsynsrapport blev givet til medlemmerne i socialudvalget. Det ser ud til, at den sociale forvaltning i Kommune Kujalleq ikke har videregivet vigtige og alvorlige sager til socialudvalget i flere måneder. I den første sektortilsynsrapport kan man blandt andet læse, at en container med 100 sager, blandt andre børnesager, er forsvundet. Det har folkevalgte politikere ikke vidst noget om. ”De indeholder personlige oplysninger og vi kan forestille os, hvilke følger det vil have hvis en udenforstående fik fat i disse oplysninger. Flere af socialudvalgets medlemmer i Kommune Kujalleq var dybt overrasket over, at det går så dårligt for deres socialforvaltning. Embedsmændene må følge bedre med i deres arbejde”. Direktionen, som står for administration og styring af forskellige ting i kommunen, bør oplyse de folkevalgte hurtigst muligt. Det vi gennemgår nu er nemlig meget træls. Den dårlige kommunikation i kommunen giver konsekvenser for politikerne som bør sikre, at borgerne får den nødvendige behandling fra myndigheden. ”Hvis vi folkevalgte ikke følger loven, kan vi stilles ansvarlige for en angiven sag. Det er derfor vi stiller krav om, at der strammes op og vi folkevalgte får oplysninger så vi kan følge med i sagerne”. Det har kun været muligt for Nuuk TV, at komme i kontakt med Ole Mølgaard-Motzfeldt. Det er ikke muligt at komme i kontakt med de andre medlemmer. Ole Mølgaard-Motzfeldt erstattede Debora Kleist, der nu er medlem af Inatsisartut, men han mener, at problemet skulle været løst for længe. ”Man burde have løst opgaven for lang tid siden. Det er nemlig vores pligt som folkevalgte, at yde service over for befolkningen. Politikere der ikke kender til deres egne sager og en forvaltning som ikke videregiver vigtige oplysninger til deres politikere. Nu er det på tide at alt kommer på bordet siger Ole Mølgaard-Motzfeldt. Vi skal som folkevalgte ikke begynde at drille hinanden ved at give hinanden skylden i retten, men vi skal blive enige om, at servicen over for borgerne specielt for børnene bliver meget bedre end det vi ser i dag”.

Klage over indslaget den 20. januar 2017

Af klagen fremgår følgende vedrørende indslaget for 20. januar 2017 bl.a.:

”Nuuk TV udtaler: ”Der er forsvundet sagsakter, og medlemmer af socialudvalget får heller ikke de oplysninger, de har brug for”. Kommune Kujalleq bemærker, at der ikke er forsvundet sagsakter. Kommune Kujalleq henviser til reglerne for god presseskik pkt. A 1 om pligt til at bringe korrekt information og pkt. A 5 om pligt til at sondre mellem faktiske oplysninger og kommentarer. Nuuk TV udtaler: ”En pålidelig kilde har fortalt Nuuk TV, at sagsakter er forsvundet, men medlemmerne i socialudvalget er ikke blevet informeret, og havde ingen anelse om, at deres socialforvaltning haltede meget”. Kommune Kujalleq henviser igen til, at ingen sagsakter er forsvundet. Der henvises til reglerne for god presseskik pkt. A 1 om pligten til at bringe korrekt information, pkt. A 2 om kildekritik, henset til at kilden fremgår som anonym og pålideligheden således ikke kan kontrolleres af offentligheden i sammenhæng med pkt. A 3 om pligt til skærpet kildekritik for oplysninger, som kan være skadelige eller krænkende.”

Udsendelsen den 20. januar 2017

Udsendelse af den 20. januar 2017 har følgende indhold:

”Departementet for Sociale Anliggender har sendt bud om at udlevere de sagsakter som socialudvalget i Kommune Kujalleq har brug for i sin politiske behandling. Der er forsvundet sagsakter og medlemmer af socialudvalget får heller ikke de oplysninger de har brug for. Til det siger Naalakkersuisoq For Sociale Anliggender. ”Da vi blev bevidste om, at tilsynsenhedens rapport ikke var omdelt til socialudvalget i Kommune Kujalleqs medlemmer, da vi var i Kommune Kujalleq i Qaqortoq, tog vi det meget meget alvorligt og jeg vil understrege, at det er meget vigtigt, at man i den kommunale forvaltninger sikrer, at de ansvarlige politikere har de informationer som de jo skal agere på på baggrund af et område, særligt et område så vigtigt der handler om direkte om menneskers forhold. Den oplysning har vi taget meget alvorligt og der er også direkte givet et påbud om, at alle socialudvalgets medlemmer skal have de relevante informationer.” En pålidelig kilde har fortalt Nuuk TV, at sagsakter er forsvundet, men medlemmerne i socialudvalget er ikke blevet informeret og havde ingen anelse om, at deres socialforvaltning haltede meget. I foråret i 2016 har kommunen råbt om hjælp, fordi der var hele 1100 sager der samlede støv i kommunen. Kommunen fik hjælp fra socialrådgivere fra Aarhus, men sidenhen har Kommune Kujalleq været ret stille. Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender opfordrer nu kommunen til at erkende deres problemer.” Vi er nødt til at se en klar erkendelse fra ledelsen i kommunen, både på politisk og forvaltningsmæssigt niveau og man erkender, at det er altså alvorlige problemer man har i Kommune Kujalleq i forhold til socialforvaltningen og vi har så fortsat et arbejde her fra departementet i forhold til tilsynet, men også i forhold til tilsynet, at vi fortsætter med et seminar mere, hvor vi samler op på, hvor kan så er kommet hen og hvor man er nået til på baggrund af de opgaver vi har givet kommunen”. Socialudvalgsmedlem Ole Mølgaard-Motzfeldt sagde blandt andet til Nuuk TV, at bygdeborgere ikke får besøg af deres sociale myndigheder. Kommune Kujalleq kan ikke skjule at de svigter deres borgere. ”Jeg vil i hvert fald sige, at det er ikke en tilstrækkeligtvaretagelse af vores børn og unges forhold i den kommune i forhold til, at vi selvfølgelig skal skride ind umiddelbart og hurtigt når vi ved, at der er børn og unge

der bliver omsorgssvigtet i deres familier og der kommer underretninger ind og det vi har set i Kommune Kujalleq og det er det halter gevaldig og det skal rettes op". I starten af december var Naalakkersuisoq for Sociale Anliggende i Qaqortoq for at holde et seminar om kommunens socialområde. Der kunne kun allerede se, at der bør noget i kommunen, hvis det allerede omsorgssvigtede børn og unge skal reddes af myndigheden. Naalakkersuisoq har derfor planer om, at holde endnu et seminar i Kommune Kujalleq til sommer for at sikre, at der gøres noget ved de sociale udfordringer i kommunen. At Kommune Kujalleq sociale område så ugideligt, at Selvstyret har planer om at overtage kommunens ansvar. " Det er vi ikke nået til en afgørelse eller drøftelse om endnu, fordi tilsynsarbejdet er ikke færdiggjort og det jeg håber rigtigt meget, det er selvfølgelig, at den håndsrækning vi har givet fra Naalakkersuisut om, at der skal ske noget og vi er der til at støtte, at den bliver taget godt om af kommunen. Vi er nød til at se at der bliver rettet op og hvis der ikke bliver rettet op så kommer vi selvfølgelig til et punkt, hvor vi er nød til at overveje, hvad der så skal ske herfra Naalakkersuisuts side."

Klage over indslaget den 23. januar 2017

Af klagen fremgår følgende vedrørende indslaget for 23. januar 2017:

"Nuuk TV udtaler: "Inatsisartuts ombudsmand måtte stoppe sin generelle undresøgelse af Kommune Kujalleqs anbringelser af børn og unge uden for hjemmet i august, fordi kommunen ikke afleverede de rette papirer eller besvarede anmodninger". Det fremgår efterfølgende i indslaget, at ombudsmanden afsluttede sin undersøgelse, da hun fik kendskab til igangværende sektortilsyn. På denne baggrund fremstår det citerede som ukorrekt og faktisk ukorrekt, idet ombudsmandens afslutning af sin undersøgelse efter kommunens opfattelse således sker på grundlag af princippet i ombudsmandslovens § 13 om, at ombudsmanden ikke kan behandle forhold, hvor den administrative sagsbehandling endnu ikke er afsluttet, og kommunen henviser derfor til reglerne for god presseskik pkt. A 1 om pligt til at bringe korrekt information."

Udsendelsen den 23. januar 2017

Udsendelse af den 23. januar 2017 har følgende ordlyd:

"Inatsisartuts Ombudsmand måtte stoppe sin generelle undersøgelse af Kommune Kujalleqs anbringelser af børn og unge udenfor hjemmet i august fordi kommunen ikke afleverede de rette papirer eller besvarede anmodninger. Undersøgelsen skete i sammenhæng med Ombudsmandens undersøgelse af samtlige kommuner i anbringelsessager af børn og unge, men Ombudsmanden kom til kort i sin undersøgelse af børn og unge sager. Hun fik enten forkerte sager eller det var umuligt at få udlevet en række supplerende oplysninger i en periode af mere end 1 år. Men da hun gennem medierne i sommer fik kendskab til, at Selvstyret var i gang med et sektortilsyn, lukkede hun undersøgelsen. På det tidspunkt havde jeg hverken modtaget akterne i de 10 konkrete sager som jeg mere end 7 måneder tidligere havde anmodet kommunen om at sende mig eller de supplerende oplysninger som jeg mere end 8 måneder tidligere havde anmodet kommunen om at sende til mig,

skriver Vera Leth til kommunen. Ombudsmandens undersøgelse af kommunernes sager om anbringelse af børn og unge kommer med i Ombudsmandens årlige udgivelse for 2016, der kommer til efteråret. ”Der er ikke forsvundet personlige sager i Kommune Kujalleqs socialforvaltning. En troværdig kilde fortalte til Nuuk TV, at der var forsvundet en container med personlige sager i Kommune Kujalleq. Dette er ikke korrekt fortæller formanden for socialudvalget og forklarer: ” Det er ikke korrekt at vi har mistet sager. Det der skete var, da alle sager blev samlet i Qaqortoq, hvorefter det blev sendt til bage til både Narsaq og Nanortalik. Vi har ikke fået nogen oplysninger om forsvundne sager. Den ene container er altså ikke forsvundet.”. Kommune Kujalleq socialforvaltning fik en stor kritik fra en af deres medlemmer i socialudvalget, Ole Mølgaard-Motzfeldt. Men han var ikke den eneste der kritiserede kommunen for, at kommunen svigtet mange af sine egne borgere. Naalakkersuisut for Sociale Anliggender, Sara Olsvig bad om en erkendelse af, at kommunen har store problemer i forbindelse med forvaltningen af det sociale område. Karla Bisgaard mener, at deres kritik er baseret på påstande, der ikke er rigtige. ”Vi skal selvfølgelig have den kritik som tilkommer os, men det er ærgerligt, at et tilfældigt medlem af udvalget har udtalt sig sådan. Nogle af hans udtalelser er ifølge vores mening ukorrekte”. I Nuuk TV’s indslag fra den 19. januar fortalte vi, at Kujalleq socialforvaltning ikke orienterede deres politikere om forvaltningens arbejde. Formanden for socialudvalget fortæller, at der er et godt samarbejde mellem forvaltningen og udvalget.” De skal arbejde sammen og har kontakt til hinanden næsten hver dag. Det som man godt kan påpege er den store udskiftning på chefniveau”. Hvordan kan det være at der er så meget udskiftning? ” Nogle som blev ansat havde svært ved at løfte opgaven, men vi har i dag fået to ledere som kan lede en forvaltning. Jeg forventer derfor, at alle opgaver bliver løst løbende og korrekt”. Karla Egede Bisgaard understreger også, at der har været flere misforståelser under skrivningen af tilsynsrapporten. Departement for Sociale Anliggender og socialforvaltningen havde misforståelser, hvor det endte med, at rapporten er kommet sent ud. ”Indholdet i udkastet til sektortilsynet er korrekt. Det er blevet sendt til kommunen i juni sidste sommer. Det blev undersøgt af forvaltningen og mig på grund af modstridende oplysninger. I sagerne har man brugt lang tid til yderligere undersøgelser”. Kommune Kujalleq har siden 2012 haft syv forskellige socialchefer ifølge KNR. Der har været mange udskiftninger, hvor man i 2016 har fyret en socialchef og ansat en ny i august i 2016. Formanden for socialudvalget understreger, at kommunen nu har fået en dygtig socialchef, som kan tage ansvar for de udfordringer der er i kommunen. Hun fortæller også, at kommunen har foretaget hele 70 procent opnormeringer af ansættelser under børn og ungeområdet.” Der er nedsat en ledelse og personalet som skal varetage børnesager om anbringelse udenfor hjemmet. Vi har derudover etableret socialrådgiverstillinger i alle byerne, Qaqortoq, Narsaq og Nanortalik. Jeg forventer derfor, at arbejdet fortsat bliver bedre”.

Klagen over indslaget den 24. januar 2017

Af klagen fremgår følgende vedrørende indslaget for 24. januar 2017 bl.a.:

”Nuuk TV udtaler: ”Kommune Kujalleq kunne ikke behandle sager på grund af en manglende nøgle til et stålskab, hvor sagsakterne fysisk var i”. Det fremgår efterfølgende i indslaget, at citatet bygger på pkt. 9.5 i sektortilsynsrapport, der i det anførte afsnit beskriver, at papirsagerne er fordelt mellem Qaqortoq, Narsaq og Nanortalik, og en konstatering af, sagsakter befandt sig i et skab, der ikke kunne

åbnes på grund af en manglende nøgle. Nuuk TV henviser dernæst til følgende sætning i tilsynsrapporten: ”Der blev brugt flere dage på en helt simpelt ekspedition”. Tilsynsrapporten angiver imidlertid ikke, hvad det sidst citerede dækker over, og om det har sammenhæng med fordelingen af sagsakter i de tre byer eller det låste skab. Den citerede indledende bemærkning fra Nuuk TV er således misvisende, idet sektortilsynets rapport således ikke beskriver, at det låste skab skulle være et hovedproblem, ligesom bemærkningen om flere dages ekspeditionstid for en simpel ekspedition ikke fremstår med en sådan klarhed, at den uprøvet bør danne grundlag for en journalistisk beskrivelse af faktuelle forhold. Kommunen bemærker supplerende, at tilsynets omtale af et problem med et låst stålskab var en konstatering fra tilsynet af et øjeblikspøblem, som straks blev løst, efter det blev påtalt af tilsynet. Af tilsynsrapporten fremstår således i sin gengivelse af de anførte forhold samlet set som upræcis. Kommunen henviser derfor for det første til reglerne for god presseskik pkt. A 1 om pligten at bringe korrekt information og dernæst til pkt. A 2 om kildekritik. Nuuk TV konkluderer ud fra ovenstående: ”Dette viste klart, at kommunen ikke havde overblik over, hvor deres sagsakter befandt sig”. Kommunen henviser til reglerne om god presseskik pkt. A 5 om pligt til at sondre mellem faktiske oplysninger og kommentarer. Nuuk TV udtaler videre: ”I tilsynsrapporten kan man blandt andet læse, at politiet i Narsaq også har været efter Kommune Kujalleqs socialforvaltning. Ved tilsynet og under samtalen med politiet blev det oplyst, at der havde ophobet sig underretninger fra politiet i Narsaq i et betydeligt omfang. Sagerne drejede sig om børn og unges kriminalitet, som kommunen ikke havde reageret på. Politiet oplyste samtidig, at det var umuligt at opnå helt nødvendige svar fra socialforvaltningen, når dette var påkrævet i forbindelse med foranstaltningsfastsættelse i kriminalsager mod personer under 18 år, skriver tilsynsrapporten”. Kommunen bemærker, at det citerede ikke har kunnet lægges til grund som faktisk korrekt information jf. reglerne for god presseskik pkt. A 1, idet tilsynsrapporten samtidig i pkt. 14 som bilag vedlægger kommunens høringssvar af 11. juli 2016 til det udkast til tilsynsrapporten, som kommunen tidligere havde haft til høring. Det fremgår af dette svar til kommunen, som altså er et bilag til tilsynsrapporten, at kommunen nærmere ville undersøge udsagnene fra politiet, der således ikke på tidspunktet for den endelige rapport fremstår som faktum. Kommunen tilføjer, at kommunens undersøgelse da også viste, at oplysningerne fra politiet i Narsaq til tilsynet ikke kunne bekræftes som værende korrekte. Nuuk TV udtaler dernæst: ”Mens organisering af sagsakterne og behandlinger af hastesager ikke ser godt ud i Kommune Kujalleq i starten af 2016, så stopper problemerne ikke her. Disse problemer jeg lige har læst op, er kun toppen af isbjerget i tilsynsrapporten. Tilsynet vil arbejde med 10 tilfældige sager, men det kunne ikke lade sig gøre, fordi der mangler i sagsbehandlingen i de tilfældige sager”. Oplysningen om, at tilsynet ikke kunne arbejde med 10 tilfældige sager fremgår ikke af rapporten. Af rapporten fremgår det tværtimod i afsnit 11, at der var gennemgået et langt større antal sager på forskellige sagsområder. Herudover fremgår det af rapportens afsnit 3, at tilsynet og kommunen var enige om, at der skulle gennemgås 10 af kommunen udvalgte sager. Kommunen henviser får så vidt angår det seneste citerede til, at Nuuk TV ikke har overholdt reglerne for god presseskik pkt. A 1 om korrekt information og pkt. A 5 om pligt til at adskille faktiske oplysninger fra kommentarer. Afslutningsvis bemærker kommunen, at det er kommunens opfattelse, at den samlede pressedækning fra Nuuk TV over de fire dage, som kommunen har kritiske bemærkninger til, fremstår i en sammenhæng som virker fordrejende og manipulerende og er egnet til skabe generel mistillid i befolkningen til socialforvaltningen i strid med reglerne for god presseskik pkt. B 6”.

Udsendelsen den 24. januar 2017

Udsendelse af den 24. januar 2017 har følgende ordlyd:

”Kommune Kujalleq kunne ikke behandle sager på grund af en manglende nøgle til et stålskab, hvor sagsakterne fysisk var i. Kommune Kujalleq kunne altså ikke komme ind i stålskabet og ind til en række sagsakter, fordi de ikke kunne finde nøglen. Dette kommer frem i den første juridiske sektortilsynsrapport, citat starter: Under tilsynet blev der konstateret, at kommunen ikke havde fuld overblik over, hvor de fysiske sager befandt sig. Ved tilsynets start var kommunen af den opfattelse, at samtlige sager var samlet i Qaqortoq. Under tilsynet var dette ikke tilfældet. Der befandt sig således sager i Nanortalik og i Narsaq samtidig med, at der var problemer med tilgangen til de fysiske sager, der blev opbevaret i et stålskab der ikke kunne åbnes på grund af manglende nøgle. Citat slut. På grund af en manglende nøgle kunne Det Sociale Ankenævn ikke få udleveret sagsakter. Der blev brugt flere dage på en hel simpel ekspedition. Dette viste klart, at kommunen ikke havde fuld overblik over, hvor deres sagsakter befandt sig. I går fortalte formanden for socialudvalget, Karla Egede Bisgaard, at der aldrig har været forsvundne sager og at der har været misforståelser mellem Departementet for Sociale Anliggender og kommunen. Hendes forklaring om forsvundne sager var, at sagsakterne blev sendt frem og tilbage mellem Nanortalik, Narsaq og Qaqortoq. I tilsynsrapporten kan man blandt andet læse, at politiet i Narsaq også har været efter Kommune Kujalleqs socialforvaltning. Ved tilsynet under samtalen med politiet, blev der oplyst, at der havde ophobet sig underretninger fra politiet i Narsaq i et betydeligt omfang. Sagerne handlede om børn og unges kriminalitet som kommunen ikke havde reageret på. Politiet oplyste samtidig, at det var umuligt at opnå helt nødvendige svar fra socialforvaltningen, når dette var påkrævet i forbindelse med foranstaltningsfastsættelser i forbindelse med kriminalsager for personer under 18 år, skriver tilsynsrapporten. Mens organisering af sagsakterne og behandling af hastesager ikke ser godt ud i Kommune Kujalleq i starten af 2016, så stopper problemerne ikke her. Disse problemer jeg lige har læst op, er kun toppen af isbjerget i tilsynsrapporten. Tilsynet vil arbejde med 10 tilfældige sager, men det kunne ikke lade sig gøre, fordi der var mangler i sagsbehandlingen i de tilfældige sager. Oveni kritiserer tilsynsrapporten, at kommunen ikke har en database, der kan arkiverer vigtige personlige sager. Grunden til rodet i kommunen, var blandet andet, at de manglede uddannede personale. Der var været tilsynsbesøg igen december måned. Rapporten er nu under behandling.”

Svar fra Nuuk TV

Nuuk TV har i svar af 24. februar 2017 skrevet:

”Indledningsvis må vi oplyse, at vi i forbindelse med det første indslag, ringede til hele ledelsen af det sociale område og den øverste administrative ledelse, socialudvalgsformanden og socialudvalgsmedlemmerne formentlig 20 gange. Nogle henviste til hinanden, mens kommunaldirektøren ikke ringede tilbage. Vi kunne henvise til tilsynsrapporten, som vi fik aktindsigt i fra Departementet for Sociale Anliggender. Og de passager, vi har citeret fra står altså i tilsynsrapporten. Selvfølgelig undtaget containeren, der forsvandt. Vi har været ude med et dementi,

hvor i øvrigt socialudvalgsformanden medvirkede. Desuden har vi citeret ombudsmandens brev til Kommune Kujalleq. Enhver kan læse den ved at slå op på ombudsmand.gl”

Tilsynsrapporten

Af tilsynsrapport for juridisk sektortilsyn vedrørende forvaltning af de sociale regelsæt indenfor børneområdet i Kommune Kujalleq, fremgår følgende bl.a.:

”Der skal særlig bemærkes, at tilsynet i almindelighed gennemføres ved, at borgersagerne udvælges tilfældigt. Dette har ikke været muligt under tilsynet henset til, at de først udvalgte tilfældige sager ikke havde en karakter, hvor det var muligt at følge en kontinuerlig sagsbehandling. Henset til Kommunens egen erkendelse af socialforvaltningens betydelige problemer er den tilfældige udvælgelse af sager (der netop sker for at sikre en stillingtagen til, om Kommunen har problemer) blevet erstattet af, at Kommunen har udvalgt i alt 10 sager som Kommunen finder, er egnet til en gennemgang med henblik på en nærmere at kunne afdække de problemer der måtte være med hensyn til Kommunens sagsbehandling.

.

I Kommunens henvendelse til Departementet er anført som en delvis begrundelse for problemerne, at Kommunen mangler faguddannede medarbejdere. Denne opfattelse er uden undtagelse gentaget ved de interviews/møder tilsynet har afholdt. Det er uklart (p.g.a. den manglende organisationsplan) præcist, hvor mange medarbejdere der er tale om. Men der mangler minimum ansættelse af 3 socialrådgivere og ansættelse af en socialchef til afløsning af den midlertidige ansatte i denne funktion.

.

Organisering

Det har ikke været muligt for tilsynet at få en organisationsplan for Kommunens nuværende socialforvaltning. Tværtimod fremgår det udtrykkeligt af et referat fra socialudvalget af 16. december 2015, at det forslag udvalget fik præsenteret til godkendelse (i henhold til delegation fra Økonomiudvalget) blev afvist med en i øvrigt klar begrundelse med hensyn til hvorfor udvalget ikke ønskede at godkende forslaget. Socialudvalget anmodede om, at modtage et nyt forslag til en organisationsplan og dette forslag har tilsynet ikke fået forelagt, ligesom der ikke i de efterfølgende referater fra socialudvalget, økonomiudvalget eller kommunalbestyrelsen ses at være foretaget godkendelse af noget forslag til en samlet organisationsplan. Der er af socialudvalget dog foretaget en mindre godkendelse af ændringer på enkeltstående områder, men dette ændrer ikke på, at tilsynet er af den opfattelse, at Kommunen pt. står uden en klar organisation på socialområdet. Kommunen er ikke enig i denne konklusion, se høringssvaret i bilaget. Der er dog enighed om, at der snarest muligt udarbejdes en ny organisationsplan. Dette underbygges af de interviews/møder der er foretaget med sagsbehandlere der var i tvivl med hensyn til deres fremtidige geografiske placering, deres nuværende arbejds- og ansvarsområde, deres legale kompetence, og hvem de skal referere til, og hvorledes dette skal ske. Dette er ligeledes konstateret i forbindelse med gennemgangen af de konkrete sager, herunder de sager Kommunen selv har udvalgt, hvor der er truffet afgørelser i situationer hvor det er tvivlsomt, hvorvidt den der har truffet afgørelsen, har haft den fornødne bemyndigelse/kompetence. Der er således konstateret ved konkrete sager og ved interviews med sagsbehandlere, at der er en

række anbringelsessager som ikke indeholder det fornødne grundlag for en anbringelse i form af en afgørelse om tvangsmæssig anbringelse af et barn, eller som alternativ hertil, en aftale med forældremyndighedsindehaverne om dette. Det skal dog i den forbindelse fremhæves, at Kommunen allerede havde igangsat en procedure og et arbejde med henblik på identifikation af sådanne sager, for at sikre at dette forhold snarest muligt bringes på plads.

.

Uanset familiecentrene udfører et betydeligt arbejde, som for så vidt i en række situationer har en gunstig indflydelse på de børnefamilier der tages i behandling, er det nødvendigt at der opstilles klare retningslinjer for skillelinjen mellem socialforvaltningens og familiecentrenes kompetence og arbejdsopgaver.

.

Det er tilsynets vurdering, at uanset de udfordringer der er med henblik på fremskaffelse af faglig uddannet arbejdskraft - således som det i øvrigt også er tilfældet på en række områder udenfor socialforvaltningens område - i høj grad forværres i tilfælde af mangler i selve organiseringen af området, samt den omstændighed, at antallet af ubehandlede sager - ifølge Kommunens egne oplysninger ca. 1.100 - er meget stort.

.

Under tilsynet blev det konstateret, at Kommunen ikke havde et fuldt overblik over, hvor de fysiske sociale sager befandt sig. Ved tilsynets start var Kommunen af den opfattelse, at samtlige sager var samlet i Qaqortoq. Under tilsynet kunne det imidlertid konstateres, at dette ikke var tilfældet. Der befandt sig således fortsat sager i Nanortalik og i Narsaq, samtidig med at der var problemer med tilgangen til de fysiske sager der blev opbevaret i et stålskab der ikke kunne åbnes på grund af manglende nøgle. Dette have medført, at en række anmodninger fra Det Sociale Ankenævn vedrørende oplysninger/sagsakterne i forbindelse med sager der var indbragt fra ankenævnet ikke var blevet behandlet. I konsekvens heraf blev der samtidig med tilsynet fra Departementet gennemført tilsyn fra Indenrigskontoret til afklaring af de manglende besvarelser af henvendelser fra Det Sociale Ankenævn. Der blev brugt flere dage på en helt simpelt ekspedition.

.

Under tilsynet blev det konstateret, at underretninger vedrørende børn, jf. forordningens § 4 ikke håndteres forsvarligt. Ved tilsynet i Narsaq og ved samtale med Politiet i Narsaq blev det oplyst, at der havde ophobet sig underretninger fra Politiet i Narsaq i et betydeligt omfang, herunder vedrørende børn og unges involvering i kriminalitet som ikke havde givet anledning til reaktion. Det har ikke været muligt for tilsynet umiddelbart at få oplyst det præcise antal fra Politiet eller socialforvaltningen. Politiet oplyste samtidig, at det var umuligt at opnå helt nødvendige svar fra socialforvaltningen, når dette var påkrævet i forbindelse med foranstaltningsfastsættelse i kriminalsager mod personer under 18 år. Herudover har tilsynet konstateret i andre enkeltstående sager, at socialforvaltningen ikke har reageret på underretninger. Dette er dybt kritisabelt.

.

Tilsynet har konstateret ved gennemgang af konkrete sager og ved interviews/møder med sagsbehandlere, at der er en række tilfælde i forbindelse med anbringelse af børn hvor der ikke foreligger formelle samtykkeerklæringer fra forældremyndighedsindehaverne, samtidig med at der ikke er truffet afgørelser om tvangsmæssige anbringelser. Tilsynet har fået oplyst, at der i disse sager i al væsentlighed er givet samtykke, og det alene er en formssag at indhente de nødvendige

underskrifter. Forvaltningen er dog på nuværende tidspunkt fuldt ud opmærksom på, at dette forhold har afgørende betydning og er i færd med, ifølge det oplyste at gennemgå anbringelsessagerne med henblik på at fastlægge omfanget af de manglende samtykkeerklæringer og herefter drage omsorg for, at disse indhentes.”

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

Indslaget den 19. januar 2017

Første rapport

Det er ikke korrekt information når der i indslaget omtales en ”første” sektortilsynsrapport af 15. december 2016, idet der alene foreligger én tilsynsrapport. *Fejlen har ikke et sådant omfang*, at Pressenævnet vil påtale den.

Kommune Kujalleq svigter på alle områder

Kommune Kujalleq klager over at Nuuk TV udtaler, at ”*Kommune Kujalleq svigter på alle områder*”.

Pressenævnet afviser denne del af klagen. Nuuk TV’s udtalelse må opfattes som en faktisk oplysning, som Pressenævnet efter gennemgang af tilsynsrapporten mener er korrekt. Pressenævnet kan således efter gennemgang af tilsynsrapporten konstatere, at rapporten omtaler mangel på minimum tre uddannede socialrådgivere og en socialchef, at manglen på faguddannede medarbejdere uden undtagelse er gentaget ved interviews/møder tilsynet har afholdt, at det ikke var muligt at gennemgå tilfældigt udvalgte sager, da de udvalgte sager ikke havde en karakter, hvor det var muligt at følge en kontinuerlig sagsbehandling, at der er en vidt begrundet formodning for, at der i kommunens bygder er et mørketal med hensyn til antallet af aktuelle seksuelle krænkelser af børn, at kommunens socialforvaltning ikke har en organisationsplan et år efter at et forslag hertil blev forkastet i socialudvalget og kommunen derfor står uden klar organisering af socialområdet, herunder klare retningslinjer for at adskille socialforvaltningens og familiecentrenes kompetence og arbejdsopgaver og at antallet af ubehandlede sager, ifølge kommunen ca. 1.100, i rapporten karakteriseres som meget stort. I rapporten blev endvidere konstateret en række anbringelsessager, som ikke indeholder det fornødne grundlag for en anbringelse i form af tvangsmæssig anbringelse af et barn, ligesom der mangler opfølgning på indberetninger fra politiet.

Det ser ud til der ikke er videregivet oplysninger

Klagen over at Nuuk TV udtaler, at ”*Det ser ud til, at den sociale forvaltning i Kommune Kujalleq ikke har videregivet vigtige og alvorlige sager til socialudvalget i flere måneder*” må ligeledes afvises.

Oplysningen er efter Pressenævnets opfattelse korrekt information. Pressenævnet har ved sin afgørelse lagt vægt på, at det af tilsynsrapporten fremgår, at underretninger vedrørende børn ikke håndteres korrekt, at der har ophobet sig indberetninger fra politiet i Narsaq og det i andre enkeltstående sager er konstateret, at socialforvaltningen ikke har reageret på underretninger. Tilsynet betegner dette som dybt kritisabelt.

Flere af socialudvalgets medlemmer dybt overraskede

Efter at Nuuk TV har refereret, at ”Flere af socialudvalgets medlemmer var dybt overraskede over, at det går så dårligt i deres socialforvaltning” oplyses det til sidst i indslaget, at det ”ikke var muligt at komme i kontakt med andre medlemmer end Ole Mølgaard Motzfeldt”. Når Nuuk TV kun har talt med et medlem er det *ikke korrekt information* og burde ikke have været sagt. *Nuuk TV har på dette punkt overtrådt reglerne for god presseskik afsnit A, punkt 1.*

Ole Mølgaard Motzfeldts udtalelse ”vi bliver ikke orienteret”

Pressenævnet mener at udsagnet burde have været forelagt og efterprøvet. Henset til det af klager anførte er Pressenævnet enig i, at udtalelserne burde have været behandlet mere kritisk, hvorfor nævnet mener *Nuuk TV har overtrådt sine forpligtelser efter reglerne om god presseskik afsnit A, punkt 2.*

Forsvundne sager

Nuuk TV’s omtale af *100 forsvundne sager burde have været undersøgt.* Dette er erkendt og berigtiget ved en rettelse i overensstemmelse med forpligtelsen i reglerne for god presseskik afsnit A, punkt 7. Pressenævnet foretager sig ikke yderligere.

Indslaget den 20. januar 2017

Efter tilsynsrapporten har der været sager der ikke kan findes. Der er dog *ikke belæg for at udtale, at sager er forsvundet.* Den mangelfulde præcision giver dog ikke Pressenævnet anledning til at foretage sig noget.

Indslaget den 23. januar 2017

I udsendelsen udtaler Nuuk TV, at Inatsisartuts ombudsmand har måttet stoppe en undersøgelse fordi kommunen ikke afleverede de rette papirer. *Dette er ikke korrekt information*, idet undersøgelsen er sluttet efter princippet i ombudsmandslovens § 13 om, at en ombudsmandsundersøgelse må afvente den endelige administrative behandling og således afvente tilsynets rapport.

Indslaget den 24. januar 2017

Manglende nøgle

Kommune Kujalleq klager over, at Nuuk TV oplyser, at kommunen ikke kan behandle sager på grund af ”manglende nøgle til et stålskab”. Det fremgår af rapporten, at der var problemer med tilgangen til fysiske sager fra Nanortalik og Narsaq ”der blev opbevaret i et stålskab der ikke kunne åbnes på grund af manglende nøgle.” *At man ikke kunne behandle de sager der lå i stålskabet er ikke dokumenteret, men den mangelfulde præcision har ikke et omfang som Pressenævnet bør påtale.*

Manglende overblik

Kommunen klager endvidere over, at Nuuk TV udtaler at ”kommunen ikke havde overblik over, hvor deres sagsakter befandt sig”. Denne *udtalelse mener Pressenævnet er dokumenteret* med oplysningen i rapporten om, at det ikke var muligt at udvælge tilfældige sager, da de udvalgte sager ikke havde en karakter, så det var muligt at følge en kontinuerlig sagsbehandling.

Sagerne fra politiet i Narsaq

Nuuk TV udtaler bl.a. at det fra politiet i Narsaq er oplyst, at det er umuligt at få helt nødvendige svar fra socialforvaltningen. Klager henvises til sit hørings svar af 11. juli 2016 og oplyser at kommunens undersøgelse viste, at oplysningerne fra politiet i Narsaq til tilsynet ikke kunne bekræftes som værende korrekte. Da kommunen ikke overfor Pressenævnet har begrundet eller dokumenteret sin undersøgelse nærmere og da rapporten er udarbejdet efter hørings svaret er udarbejdet, finder *Pressenævnet ikke at Nuuk TV har overtrådt nogen regel* for god presseskik ved sin omtale af rapportens konklusioner om de manglende svar til politiet i Narsaq.

Ikke kunne arbejde med 10 tilfældige sager

Kommune Kujalleq klager over at oplysningen om, at tilsynet ikke kunne arbejde med 10 tilfældige sager ikke fremgår af rapporten, men tværtimod at der blev gennemgået et langt større antal sager. Pressenævnet bemærker, at det fremgår af rapportens indledende afsnit, at de

først udvalgte sager ikke havde en karakter, hvor det var muligt at følge en kontinuerlig sagsbehandling. Henset til kommunens egen erkendelse af socialforvaltningens betydelige problemer, er den tilfældige udvælgelse af sager erstattet af kommunens egen udvælgelse af 10 sager, som kommunen finder er egnet til gennemgang. Det fremgår af rapporten at metoden med den tilfældige udvælgelse skal sikre en stillingtagen til om kommunen har problemer. Nuuk TV's oplysning om at tilsynet ikke kunne arbejde med 10 tilfældige sager er derfor korrekt. *Kommune Kujalleqs klage afvises herefter på dette punkt.*

Den samlede pressedækning

Kommune Kujalleq klager over, at Nuuk TV's dækning over fire dage med kritiske bemærkninger fremstår i en sammenhæng som virker fordrejende og manipulerende og egnet til at skabe mistillid i befolkningen til socialforvaltningen i strid med reglerne for god presseskik afsnit B, punkt 6. *Pressenævnet finder at Nuuk TV's dækning er sket på baggrund af rapporten fra tilsynet og derfor ikke kan betegnes som fordrejende eller manipulerende.* Kommune Kujalleq har ikke begrundet nærmere hvorfor der bør være tillid til en socialforvaltning der bl.a. ikke har nogen klar organisering, mangler uddannet arbejdskraft, har sager af en karakter, hvor det ikke er muligt at følge den kontinuerlige sagsbehandling, tvangsmæssigt anbringer børn uden fornødent grundlag, ikke følger op på underretninger fra politiet og ligger inde med et meget stort antal ubehandlede sager. Pressenævnet finder på den baggrund ikke, at der foreligger overtrædelse af reglerne for god presseskik.

Søren Søndergård Hansen   Mariia Simonsen   Mikkel Bjarnø Lund   Tupaarnaq Rosing
Olsen